

Akademia Bialska Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II
www.akademiabialska.pl

Wydział Nauk o Zdrowiu

PROGRAM PRAKTYKI ZAWODOWEJ: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne sem. VI

Na kierunku: Pielęgniarstwo

Dla naboru: 2022/2023

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia profil praktyczny

Forma kształcenia: stacjonarna

Opracowanie: dr n. o zdr. Renata Chlebowska

Spis treści

Rozdział I. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki	3
Rozdział II. Cele i efekty praktyki	6
Rozdział III. Hospitacje praktyki	6
Rozdział IV. Postanowienia końcowe	6
Załącznik nr 1: <i>Karta weryfikacji efektów uczenia się</i>	7
Załącznik nr 2: - <i>Kryteria oceny umiejętności praktycznych</i>	12
Załącznik nr 3: <i>Protokół zaliczenia praktyki</i>	13

Rozdział I. Wymiar, zasady i formy odbywania praktyki zawodowej

1. **Wymiar godzinowy praktyk zawodowych:** łączny wymiar praktyk z zakresu psychiatrii i pielęgniarstwa psychiatrycznego wynosi 80 godzin.
2. **Liczba punktów ECTS:** 3.
3. **Czas trwania i miejsce w cyklu kształcenia:** 2 tygodnie/VI semestr.
4. **Zasady organizacji praktyk zawodowych:**

Praktyki zawodowe stanowią integralną część procesu kształcenia na kierunku pielęgniarstwo i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu z oceną. Warunkiem rozpoczęcia praktyk zawodowych jest zaliczenie części teoretycznej z przedmiotu: Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne – wykłady, ćwiczenia.

Praktyka zawodowa prowadzona jest pod kierunkiem zakładowego opiekuna praktyk, wskazanego przez zakład pracy, przyjmujący studenta na praktyki zawodowe.

Nadzór dydaktyczny nad realizacją praktyk zawodowych sprawuje uczelniany opiekun praktyk zawodowych.

Wymiar godzinowy odbywanych przez studenta praktyk zawodowych na terenie wybranego zakładu wynosi 8 godzin dydaktycznych na dobę, z wyłączeniem dni wolnych od pracy, przy czym za 1 godzinę dydaktyczną przyjmuje się jednostkę 45-minutową (tzn. 8 godzin x 45 minut = 6 godzin zegarowych). Praktyki zawodowe są realizowane od poniedziałku do piątku w dwóch pierwszych zmianach.

Zwiększenie dobowego wymiaru godzinowego praktyk zawodowych jest możliwe za zgodą Prorektora d.s. kształcenia i studentów i porozumieniem stron (opiekunów praktyki oraz studenta), nie więcej jednak niż do 12 godzin dydaktycznych.

Student podczas praktyk realizuje zadania wyznaczone przez zakładowego opiekuna praktyk z uwzględnieniem założonych w programie efektów umiejętności (zob. Załącznik nr 1 *Karta weryfikacji efektów uczenia się*; Załącznik nr 2 *Kryteria oceny umiejętności praktycznych*; Załącznik nr 3 *Protokół zaliczenia praktyk zawodowych*),

W trakcie praktyk zawodowych student jest zobowiązany do systematycznego i rzetelnego prowadzenia wpisów w dzienniku praktyk, które są na bieżąco weryfikowane przez zakładowego praktyk lub uprawnioną osobę wskazaną przez kierownictwo zakładu pracy. Zakładowy opiekun praktyk może zlecić praktykantowi zadanie wypełniania innych formularzy dokumentujących przebieg praktyki i wykonania zleconych zadań (np. karty obserwacji).

W przypadku choroby lub innej uzasadnionej nieobecności (wypadek losowy) student zawiadamia o zaistniałej sytuacji zakładowego opiekuna praktyk oraz uczelnianego opiekuna praktyk. Okresy zwolnień lekarskich nie są zaliczane, jako odbyte praktyki zawodowe i muszą zostać odpracowane w innym terminie ustalonym w porozumieniu z zakładowym i uczelnianym opiekunem praktyk. Termin odpracowywania godzin opuszczonych z powodu zwolnienia lekarskiego lub innej uzasadnionej nieobecności nie może kolidować z planem obowiązkowych zajęć dydaktycznych w Akademii Białskiej Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II ani z indywidualnym terminarzem zaliczeń i egzaminów.

W przypadku ciąży, studentkę obowiązuje niezwłoczne poinformowanie o zaistniałym fakcie osoby odpowiedzialne za realizację zajęć praktycznych i praktyk zawodowych oraz przedstawienie zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego czas trwania ciąży, ogólny stan zdrowia oraz potwierdzenie możliwości realizacji zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Studentka w ciąży składa pisemną deklarację, o osobistym ponoszeniu odpowiedzialności za decyzję kontynuowania kształcenia praktycznego (Załącznik nr 3 Regulaminu praktyk i zajęć praktycznych na kierunku PIELĘGNIARSTWO, studia pierwszego stopnia).

W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość realizowania praktyk zawodowych indywidualnie po uzyskaniu zgody Prorektor ds. kształcenia i studentów Akademii Białskiej Nauk Stosowanych im. Jana Pawła II zgodnie z regulaminem praktyk zawodowych Akademii Białskiej Nauk Stosowanych.

5. Miejsca realizacji praktyk zawodowych: oddziały psychiatryczne podmiotów leczniczych, z którymi ABNS zawarła umowy lub porozumienia w sprawie realizacji praktyk zawodowych.

6. Terminy realizacji praktyki:

1) Praktyka realizowana jest w następujących terminach:

Osiemdziesiąt godzin (2 tygodnie) w **semestrze VI** – w trakcie trwania semestru, w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych lub w dniach ich trwania jeżeli godziny praktyk nie pokrywają się z zajęciami dydaktycznymi.

2) Praktyki zawodowe nie mogą trwać krócej niż jest to przewidziane w programie studiów dla kierunku Pielęgniarstwo, chyba że wynika to z odrębnych przepisów w zakresie organizacji praktyk zawodowych na danym kierunku studiów.

3) Student, który studiuje na dwóch lub więcej kierunkach studiów powinien odbyć pełny zakres praktyk zawodowych przewidzianych dla każdego z nich. Za zgodą prorektora ds. kształcenia i studentów, po zasięgnięciu opinii uczelnianego opiekuna praktyk, student może być zwolniony z praktyk zawodowych lub części praktyk zawodowych na kolejnym kierunku studiów, jeśli cele i efekty uczenia się praktyk dla różnych kierunków studiów pokrywają się.

4) Praktyki zawodowe mogą odbywać się w kilku zakładach pracy. Po dostarczeniu dokumentacji z każdego zakładu pracy, ich wymiar podlega zsumowaniu.

7. Warunki zaliczenia praktyki zawodowej:

1) Praktyki zawodowe zalicza uczelniany opiekun praktyk na podstawie:

a) prawidłowo wypełnionego *Dziennika praktyk zawodowych*;

Dziennik praktyk zawodowych, w którym student odbywający praktykę dokonuje następujących wpisów, powinien zawierać:

- datę rozpoczęcia i zakończenia praktyki, dokładna nazwa i adres zakładu pracy, w którym student odbywał praktykę, pieczęć instytucji/nazwa zakładu pracy; podpis i pieczęć kierownika/dyrektora zakładu pracy;
- dzienny, zwięzły zapis przebiegu praktyki i wykonywanych zadań wraz z odniesieniem każdego zadania do efektów uczenia się (kolumny w tabeli w dzienniku: opis wykonywanego zadania - numer efektu) oraz z krótką refleksją dotyczącą podejmowanych przez studenta działań (czego się nauczył, korzyści, problemy, wnioski na przyszłość), potwierdzony pieczęcią zakładu pracy na górze każdej karty oraz podpisem zakładowego opiekuna praktyk na dole każdej karty;

- opisową samoocenę studenta z własnoręcznym podpisem w sekcji karta samooceny studenta na końcu dziennika praktyk;
- b) *Karty weryfikacji efektów uczenia się* wraz z opinią i oceną zakładowego opiekuna praktyk;
  - c) Rozmowy zaliczeniowej i pakietu dydaktycznego (procesu pielęgnowania);
  - d) W przypadku praktyki zawodowej **realizowanej za granicą**, wymagana jest uprzednia zgoda uczelnianego opiekuna praktyk oraz przedłożenie przez studenta dokumentacji dotyczącej przebiegu praktyki przetłumaczonej na język polski przez tłumacza przysięgłego (tłumaczenie dokumentacji nie dotyczy praktyki zawodowej realizowanej w ramach programu ERASMUS+).
- 2) Student ma możliwość zaliczenia pełnego okresu praktyki realizowanej w ramach programu ERASMUS
- Warunkiem zaliczenia praktyki jest:
- a) pełne zrealizowanie programu praktyki;
  - b) po zakończonej praktyce przedstawienie opiekunowi uczelnianemu zaświadczenia o czasie pobytu oraz dokumentu Training Agreement After, stwierdzającego zrealizowanie zakładanego programu, zawierającego potwierdzenie ukończenia praktyki oraz opinię wystawioną przez uczelnię lub instytucję przyjmującą;
  - c) uzupełniony i podpisany przez uczelnię lub instytucję przyjmującą *Dziennik praktyk* wraz z *Kartą weryfikacji efektów uczenia się* oraz *pakietem dydaktycznym*.
- 3) Końcowa ocena z praktyki zawodowej uzależniona jest od stopnia realizacji przez studenta oczekiwanych efektów umiejętności założonych dla danej praktyki.
  - 4) Do zaliczenia praktyk zawodowych stosuje się skalę ocen obowiązującą w regulaminie studiów.
  - 5) Brak zaliczenia praktyki zawodowej powoduje uzyskanie oceny negatywnej.
  - 6) Student, który nie uzyskał zaliczenia praktyki zawodowej do końca semestru, w którym powinien odbyć praktyki zawodowe, może być na swój wniosek wpisany na kolejny semestr warunkowo, z obowiązkiem zaliczenia praktyki zawodowej w semestrze wskazanym przez prorektora ds. kształcenia i studentów.

8. Termin złożenia dokumentacji praktyki zawodowej do uczelnianego opiekuna praktyk:

- 1) Do końca sesji poprawkowej każdego roku – w przypadku praktyk zawodowych kończących się w semestrze letnim;
- 2) Do końca sesji poprawkowej każdego roku – w przypadku praktyk zawodowych kończących się w semestrze zimowym.

9. Formy odbywania praktyki: na kierunku Pielęgniarstwo obowiązują następujące formy realizacji praktyk zawodowych:

- 1) Praktyki zawodowe grupowe organizowane przez uczelnię,
  - a) na podstawie porozumienia, w zakładach pracy współpracujących z uczelnią, których wykaz jest dostępny na stronie internetowej uczelni;
  - b) praktyka w jednostkach organizacyjnych uczelni;
  - c) praktyka w ramach programu ERASMUS+;
  - d) praktyka w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej;
- 2) praktyka organizowana indywidualnie przez studenta – praktyka realizowana w zakładzie pracy wskazanym przez studenta w kraju i za granicą, praktyka indywidualna odbywa się na

podstawie uprzednio uzyskanej zgody Prorektora ds. kształcenia i studentów;

Rozdział II. Cele i efekty praktyk zawodowych

- 1. Celem ogólnym praktyk zawodowych** jest poszerzenie przez studenta wiedzy teoretycznej zdobytej w trakcie studiów, rozwijanie umiejętności jej praktycznego wykorzystania, wykształcenie kompetencji społecznych oraz zapoznanie studenta z organizacją i funkcjonowaniem różnorodnych podmiotów gospodarczych i instytucji oraz z ich wymogami i oczekiwaniami w stosunku do absolwentów.
- 2. Cele główne praktyk zawodowych:** samodzielne wykonywanie zawodu zgodnie z zasadami etyki ogólnej i zawodowej oraz holistycznego i zindywidualizowanego podejścia do pacjenta, z poszanowaniem i respektowaniem jego praw.
- 3. Cele szczegółowe praktyki:** zdobycie przez studenta wiedzy, umiejętności oraz ukształtowanie postaw umożliwiających objęcie profesjonalną opieką pielęgniarstwa pacjentów z zaburzeniami psychicznymi.

Rozdział III. Hospitacje praktyk zawodowych

- 1. Hospitacje praktyk zawodowych** przeprowadza uczelniany opiekun praktyki w trakcie trwania praktyki, w miejscu jej realizacji, w liczbie określonej odrębnymi przepisami. Hospitacje przeprowadza się uwzględniając losowy dobór studentów/ek (hospitacje planowe). W przypadku stwierdzenia przez studenta/kę lub opiekuna praktyk zawodowych nieprawidłowości w ich realizacji, hospitacje mogą się odbyć w sposób doraźny (hospitacje pozaplanowe).

Rozdział IV. Postanowienia końcowe

- Załączniki stanowią integralną część niniejszego Programu praktyki zawodowej:
  - a) Załącznik nr 1 – *Karta weryfikacji efektów uczenia się;*
  - b) Załącznik nr 2 – *Kryteria oceny umiejętności praktycznych;*
  - c) Załącznik nr 3 – *Protokół zaliczenia praktyki.*
- Wszelkie pytania i uwagi należy konsultować z uczelnianym opiekunem praktyk:
dr n. o zdr. Renata Chlebowska, e-mail: r.chlebowska@dyd.akademiabialska.pl
- Niniejszy program wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Senat, po pozytywnym zaopiniowaniu przez Senacką Komisję Jakości Kształcenia.

Załączniki:

- 1) *Załącznik nr 1 - Karta weryfikacji efektów uczenia się;*
- 2) *Załącznik nr 2 - Kryteria oceny umiejętności praktycznych*
Załącznik nr 3 - Protokół zaliczenia praktyki.

KARTA WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ
KIERUNEK: PIELĘGNIARSTWO
PRAKTYKI ZAWODOWE
Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne sem. VI
 (nabór - 2022/2023)

Imię i nazwisko studenta: ..... nr albumu: .....

SYMBOL EFEKTU KIERUNKO- WEGO	OPIS EFEKTU UCZENIA SIĘ DLA PRAKTYK ZAWODOWYCH	Wykaz umiejętności do zaliczenia	Ocena				data i podpis zakładowego opiekuna praktyk
			Poziom wykonania*				
			1	2	3	4	
D.U1.	Gromadzi informacje, formu- luje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki, wdra- ża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opie- ki pielęgniarstwa.	Proces pielęgnowania					
		Raport z dyżuru					
D.U2.	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjen- tów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad roz- wojowych, chorób i uzależ- nień;	Psychoedukacja					
		Inne:					
D.U3.	Prowadzi profilaktykę powi- kłań występujących w prze- biegu chorób.	pomiar RR					
		pomiar tętna					
		pomiar oddechu					
		pomiar temperatury					
		pomiar saturacji					
		wykonanie EKG					
		prowadzenie bilansu płynów					
		pobranie krwi do badań					
		toaleta ciała					
		toaleta jamy ustnej					
		karmienie doustne					
		pomiar poziomu cukru z wykorzystaniem gluko- metru					

		zmiany opatrunku					
		inne					
D.U12.	Przygotowuje pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	Proces pielęgnowania					
		Rozmowa z pacjentem					
		Pomiar parametrów:....					
		.....					
		.....					
		Inne:					
		.....					
		.....					
D.U15.	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;	Proces pielęgnowania					
		Raport z dyżuru					
		Inne:					
		.....					
		.....					
D.U18.	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	Proces pielęgnowania					
		Raport z dyżuru					
		Ocena stanu świadomości z wykorzystaniem skal obowiązujących w placówce					
		Pomiar parametrów:					
		.....					
		.....					
		.....					
		.....					
		.....					

		Prowadzenie bilansu płynów					
		Wykonanie EKG					
		Pomiar masy ciała					
		Pomiar poziomu cukru z wykorzystaniem glukometru					
D.U20.	Prowadzi rozmowę terapeutyczną.	Rozmowa z pacjentem					
		Edukacja żywieniowa					
		Psychoedukacja					
		Stosowanie pozytywnych wzmocnień					
		Inne					
D.U21.	Prowadzi rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej	Ćwiczenia czynne					
		Udział w terapii zajęciowej					
		Inne					
D.U22.	Przekazuje informację członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta	Współpraca z zespołem terapeutycznym					
		Komunikacja					
		Proces pielęgnowania					
		Raport z dyżuru					
D.U23.	Asystuje lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych	Asystowanie w trakcie badań diagnostycznych					
D.U26.	Przygotowuje i podaje pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza	Podawanie leków doustnych					
		Podawanie leków wziewnych					

KRYTERIA OCENY UMIEJĘTNOŚCI PRAKTYCZNYCH

KRYTERIA OGÓLNE	PUNKTY	NORMY					
		Zasady	Sprawność	Skuteczność	Samodzielność	Komunikowanie się z pacjentem	Postawa
Sposób wykonania czynności	2	przestrzega zasad, właściwa technika i kolejność wykonania czynności	czynności wykonuje pewnie, energicznie	postępowanie uwzględnia sytuację pacjenta, osiąga cel	działania wykonuje całkowicie samodzielnie	poprawny, samodzielny, skuteczny dobór treści	potrafi krytycznie ocenić i analizować swoje postępowanie, współpracuje z zespołem terapeutycznym, pełna identyfikacja z rolą zawodową
	1	przestrzega zasad po ukierunkowaniu	czynności wykonuje mało pewnie, po krótkim zastanowieniu	nie zawsze uwzględnia sytuację zdrowotną pacjenta, osiąga cel po ukierunkowaniu	wymaga przypomnienia i ukierunkowania w niektórych działaniach	wymaga naprowadzania, ukierunkowania w wyborze treści	ma trudności w krytycznej ocenie i analizie swojego postępowania, we współpracy z zespołem terapeutycznym oraz w identyfikacji z rolą zawodową
	0	nie przestrzega zasad, chaotycznie wykonuje działania	czynności wykonuje niepewnie, bardzo wolno	nie bierze pod uwagę indywidualnej sytuacji pacjenta, nie osiąga celu	wymaga stałego naprowadzania i przypomnienia w każdym działaniu	nie potrafi utrzymać kontaktu werbalnego z pacjentem	nie potrafi krytycznie ocenić i analizować swojego postępowania, nie współpracuje z zespołem terapeutycznym, nie identyfikuje się z rolą zawodową

Punktacja / oceny: 12- pkt.- bardzo dobra; 11-10 dobry plus, 9-8 pkt.- dobra; 7 -6 pkt.- dostateczna plus ; 5 -4 pkt.- dostateczna, 3-0 niedostateczna Obserwacja procedur w praktyce – zal.

Indeks umiejętności pielęgniarских stworzony w celu usprawnienia dokumentowania rozwoju nabywanych umiejętności praktycznych

- Poziom 1. obserwacja procedur w praktyce
 Poziom 2. wykonanie umiejętności z pomocą osoby nadzorującej
 Poziom 3. wykonanie umiejętności pod kierunkiem osoby nadzorującej
 Poziom 4. wykonanie umiejętności samodzielnie, bezpiecznie, kompetentnie z uzasadnieniem swojego działania, w obecności osoby nadzorującej

PROTOKÓŁ ZALICZENIA PRAKTYKI: *Psychiatria i pielęgniarstwo psychiatryczne**(wypełnia uczelniany opiekun praktyk)***Na kierunku: Pielęgniarstwo****Dla naboru: 2022/2023****Poziom kształcenia: pierwszego stopnia****Forma kształcenia: studia stacjonarne**

Imię i nazwisko studenta:.....

Nr albumu: .....

Dokumentacja praktyk pod względem ilościowym i jakościowym

(1) Dziennik Praktyk	zaliczono	brak zaliczenia
(2) Rozmowa zaliczeniowa	zaliczono	brak zaliczenia
	ocena:.....	
(3) Pakiet dydaktyczny (proces pielęgnowania z oceną wystawioną przez zakładowego opiekuna praktyk)	zaliczono	brak zaliczenia
	ocena:.....	
(4) Karta weryfikacji efektów uczenia się (ocena wystawiona przez zakładowego opiekuna praktyk)	zaliczono	brak zaliczenia
	ocena:	
(5) Samoocena studenta	zaliczono	brak zaliczenia

Ocena wystawiona na podstawie wymaganych dokumentów przez uczelnianego opiekuna praktyk:

.....

Białą Podlaską, dnia: .....

Podpis uczelnianego opiekuna praktyk: .....